

Fondacija tuzlanske zajednice

Vitalni znaci 2019

Konsultacije sa građanima

Razgovor sa članovima mjesnih zajednica na području općine Lukavac

Pozadina

Fondacija tuzlanske zajednice je u okviru istraživanja o kvaliteti življenja na području TK "Vitalni znaci 2019" održala niz konsultacija sa građanima fokusiranih na izgradnju bolje zajednice kroz identifikaciju stanja u lokalnoj zajednici i jačanje individualnog osjećaja odgovornosti (pripadnosti) pojedinaca za stanje u lokalnoj zajednici.

Sve fokus grupe u okviru konsultacija počele su kratkim prezentacijama istraživanja i tema za diskusiju, nakon čega su građani ocjenili svaku oblast istraživanja o kvaliteti življenja, te kroz rad u malim grupama, prezentaciju i diskusiju iznosili svoje mišljenje. Dobiveni rezultati razgovora sa građanima pomogli su Fondaciji da ispita subjektivni osjećaj kvaliteta življenja i zajedno sa građanima identifikuje prilike za djelovanje unutar lokalne zajednice.

Konsultacije sa građanima su u periodu juli - avgust, održane u saradnji sa članicama Mreže aktivnih zajednica i predstavnicima mjesnih zajednica, pri čemu su dvije fokus grupe održane ciljano sa ranjivim kategorijama u društvu, sa ženama i mladima.

Forma diskusije

Diskusije sa građanima fascilitirane su od strane FTZ tima koji je vodio učesnike kroz tri pitanja, osiguravajući prostor za učešće za diskusiju i doprinos svih učesnika. Tri pitanja na kojima se fokusirala diskusija su:

1. Kada razmišljate o vašoj zajednici, kako izgleda zdrava, vitalna zajednica?
2. Šta je dobro u vašoj zajednici? Šta funkcioniše?
3. Šta se može popraviti u vašoj zajednici?

Kao dodatak diskusiji građani su pozvani da na post itima napišu kako oni lično mogu i žele doprinijeti izgradnji bolje zajednice.

Ocijeni vitalnost svoje zajednice!

Diskusije sa građanima fascilitirane su od strane FTZ tima koji je vodio učesnike kroz 10 oblasti istraživanja. Građanima su ukratko objašnjene oblasti istraživanja o kvaliteti življenja, te za svaku oblast su im predstavljeni dijelovi preliminarnih rezultata koje smo dobili statističkom analizom i koji se odnose na područje Tuzlanskog kantona. Kratkim opisom konteksta za svaku pojedinačnu oblast će pomoći u razmišljanju i davanju ocjene stanja za svaku navedenu oblast.

Upitnik je tražio od građana da uzmu u razmatranje i dobre i loše pokazatelje unutar svake oblasti i da daju generalnu ocjenu stanja u svojoj zajednici. Za svaku oblast u upitniku je ponuđeno nekoliko osnovnih, preliminarnih podataka koji govore ponešto o stanju u navedenim oblastima.

Učesnicima diskusije podijeljene su kartice sa označenim vrijednostima iz upitnika, a nakon što je prezentovana svaka pojedinačna oblast, dizanjem iste učesnici su ocjenjivali vitalnost svoje zajednice.

Tokom diskusije o oblastima istraživanja učesnici su imali priliku dati generalnu ocjenu stanja u svojoj zajednici.

Naime, u okviru istraživanja tokom jula 2019. godine, građani TK su imali priliku dati svoju subjektivnu ocjenu stanja u zajednici putem upitnika koji je bio istaknut na internet portalima u gradovima na području TK.

Datum: 09. juli 2019.

Oblasti za diskusiju: Rad, zapošljavanje, ekonomija i poduzetništvo, te Okoliš i zaštita okoliša

U saradnji sa: Mreža aktivnih zajednica i Općina Lukavac

Lokacija: Općina Lukavac (sala Općine Lukavac)

Broj učesnika: 12

Sažetak diskusije:

Zbog značaja ovih tema i interesa koji za njih vlada u zajednici, diskusija je urađena sa zajednicama općine Lukavac koje su članice Mreže aktivnih zajednica, kao i sa zajednicama koje nisu u Mreži aktivnih zajednica, što je omogućilo raznolikost prisustva predstavnika iz 10 različitih mjesnih zajednica.

S obzirom da su učesnici predstavljali različite tipove lokalnih zajednica koje se suočavaju sa različitim potrebama i izazovima u izgradnji bolje zajednice, tokom diskusije istaknute su određene razlike u trenutnom stanju i težištima za napredak. Nakon što je predstavnicima mjesnih zajednica predstavljena svaka od oblasti istraživanja, ocijenili su svaku oblast po subjektivnom nahođenju, te se detaljnije raspravljalo o dvije oblasti istraživanja od koje zahtijevaju društvenu reakciju.

Većina učesnika se složilo da je stanje u oblasti “Okoliš i zaštita okoliša” zabrinjavajuća, te da situacija zahtijeva ozbiljnu društvenu reakciju. Dok tri učesnika smatraju da je stanje u ovoj oblasti zadovoljavajuće, te je potrebno uložiti napor da se situacija održi ili poboljša.

Predstavnici mjesnih zajednica su se izjasnili da je “zdrava”, “vitalna” zajednica u okviru oblasti “Okoliš i zaštita okoliša” mjesto koje ima čist zrak i pitku vodu, izgrađene biciklističke staze, osviještenost građana po pitanju sistema reciklaže i otpada, te dobra putna infrastruktura.

Ono što je dobro u zajednici u oblasti “Okoliš i zaštita okoliša” je javna rasvjeta, putna komunikacija, te potencijal u prirodnim resursima.

Ono što treba poboljšati u zajednicama na području općine Lukavac je pročišćavanje otpadnih voda, iskorištavanje jezera i rijeka kao turističke potencijale, te pročišćavanje istih (kroz alge i mikroorganizme), kontrola filtera na fabrikama i restoranima jezera Modrac – zagađivačima, održavanje šuma, planska sječa i pošumljavanje, planska izgradnja zgrada i kuća u ruralnim naseljima, proširiti sistem grijanja po rubnim naseljima, subvencionisati grijanje na pelet itd – energetska efikasnost, te stvaranje finalnih izvoda od NUS proizvoda, proizvedenih u industriji.

Za oblast “Rad, zapošljavanje, ekonomija i poduzetništvo” većina učesnika se izjasnila da je stanje u ovoj oblasti zadovoljavajuće, te je potrebno uložiti napor da se situacija održi ili poboljša, dok dva učesnika misle da je stanje zabrinjavajuće, situacija zahtijeva ozbiljnu društvenu reakciju, a samo jedan učesnik smatra da je stanje u ovoj oblasti odlično, te da možemo biti uzor drugima.

Kada govorimo o ovoj oblasti građani su se izjasnili da “zdrava”, “vitalna” zajednica treba da ima jednostavan pristup otvaranja preduzeća, sa manje papirologije, kompetentne osobe da rade kompetentne poslove, dobar standard života koji odgovara potrošačkoj korpi.

Ono što je dobro u općini Lukavac je to da imaju resurse za razvoj turizma, ekonomije i privrede, imaju 5 velikih fabrika, dobar geografski položaj – povezanost sa većim centrima, te razvijen privatni sektor.

Treba poboljšati upravljanje navedenim fabrikama, pojednostaviti procedure za otvaranje preduzeća, motivisati i dati subvencije mladim ljudima, efikasniji i transparentniji rad javne uprave, treba poboljšati, odnosno uskladiti obrazovanje sa potrebama tržišta rada, iskorijeniti korupciju, povećati plate, postaviti mlade na vrhovne pozicije, te utjecati na svijest ljudi.

Okoliš i zaštita okoliša

Građani su rekli

Kako izgleda „zdrava“, „vitalna“ zajednica?

- mjesto koje ima čist zrak i pitku vodu,
- izgrađene biciklističke staze,
- osviještenost građana po pitanju sistema reciklaže i otpada,
- dobra putna infrastruktura

Šta dobro funkcioniše u vašoj zajednici?

- javna rasvjeta,
- putna komunikacija
- potencijal u prirodnim resursima

Šta se može poboljšati u zajednici?

- pročišćavanje otpadnih voda,
- iskorištavanje jezera i rijeka kao turističke potencijale, te pročišćavanje istih (kroz alge i mikroorganizme),
- kontrola filtera na fabrikama i restoranima jezera Modrac – zagađivačima,
- održavanje šuma, planska sječa i pošumljavanje, planska izgradnja zgrada i kuća u ruralnim naseljima,
- proširiti sistem grijanja po rubnim naseljima,
- subvencionisati grijanje na pelet itd – energetska efikasnost,
- stvaranje finalnih proizvoda od NUS proizvoda, proizvedenih u industriji
- poboljšati pošumljavanje na “Bijelom moru”
- zaštiti životinjski svijet dolinom Spreče
- urediti parkove, šetališta dolinom Spreče
- putna i saobraćajna komunikacija u MZ Gnojnica

Rad, zapošljavanje, ekonomija i poduzetništvo

Građani su rekli

Kako izgleda „zdrava“, „vitalna“ zajednica?

- jednostavan pristup otvaranja preduzeća, sa manje papirologije,
- kompetentne osobe da rade kompetentne poslove,
- dobar standard života koji odgovara potrošačkoj korpi

Šta dobro funkcioniše u vašoj zajednici?

- resursi za razvoj turizma, ekonomije i privrede,
- imamo 5 velikih fabrika,
- dobar geografski položaj – povezanost sa većim centrima,
- razvijen privatni sektor

Šta se može poboljšati u zajednici?

- bolje upravljanje navedenim fabrikama,
- pojednostaviti procedure za otvaranje preduzeća,
- motivisati i dati subvencije mladim ljudima,
- efikasniji i transparentniji rad javne uprave,
- uskladiti obrazovanje sa potrebama tržišta rada,
- iskorijeniti korupciju,
- povećati plate,
- postaviti mlade na bitne pozicije
- utjecati na svijest ljudi.

Šta ja mogu uraditi da dopinesem izgradnji zdravije i bolje zajednice?

- konstantno radim na povećanju količine novozasađenih drveća u svojoj zajednici
- aktivno učestvujem u ekološkim akcijama (npr. odvajanje otpada)
- pazim na okolinu, grijem se na skuplji energent – pelet
- vršim selekciju otpada
- trudim se da sadim drveće gdje god je moguće
- odvajam smeće u predviđene kontejnere
- posjedujem katalizator na autu
-

- učestvujem u javnim tribinama
- zaobilazim korupciju i mito, upozoravam i druge
- pomažem mladima sa svojim iskustvom pri njihovom zapošljavanju
- trudim se da stvaram nova radna mjesta
- radim na optimizaciji procesa u fabrici i time povećavam profit fabrike